

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
СПАС МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ЯМБАКТЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ЯМБУХТИНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
СПАССКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

КАРАР

№ 21

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«19 » июнь 2026 ел

2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының " Ямбақты авыл жирлеген" муниципаль берәмлеге территориясендә жирдән файдалану һәм саклау буенча муниципаль программаны гамәлгә ашыру турында

Россия Федерациясе Жир кодексы, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Спас муниципаль берәмлегенен «Ямбақты авыл жирлеген» Башкарма комитеты Татарстан Республикасы районын билгели:

1. 2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Ямбақты авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә жир кишәрлегеннән файдалану һәм аны саклау буенча кушымтада бирелә торган муниципаль программаны расларга.

2. Әлеге карарны ТР Спас муниципаль районының рәсми сайтында рәсми рәвештә игълан итәргә <http://spasskiy.tatarstan.ru> һәм <http://pravo.tatarstan.ru> хокукый мәгълүматның рәсми порталында: // pravo.tatarstan.ru.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

**ТР Спас муниципаль районының
Ямбақты авыл жирлеген
Башкарма комитеты житекчесен**

И.Э.Галәветдинов

**2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының
"Ямбакты авыл жирлеген" муниципаль берәмлеген территориясендә жирдән
файдалану һәм аны саклау буенча муниципаль программа**

2026

**2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының
"Ямбақты авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге территориясендә
жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа
паспорты**

Программа Исеме	2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының " Ямбақты авыл жирлеге " муниципаль берәмлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа
Программаны эшләү өчен нигез	«Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Жир кодексы
Программаның заказчылары	Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Ямбақты авыл жирлеге
Программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Ямбақты авыл жирлеге
Программаны Башкаручылар	Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Ямбақты авыл жирлеге
Программаның максатлары һәм бурычлары	Программаның максатлары булып жирләрне һәм туфракны пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны, жиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук жирләрнең үзлекләрен яхшырту, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең уңдырышлылыгын торгызу өчен жирләрдән рациональ файдалануны тәмин итү тора. Программаның Бурычлары: - житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү; - жирләрдән файдалануның һәм аларны саклауның нәтижәлелеген арттыру; - жирләрдән нәтижәле файдалануны һәм аларны саклауны тәмин итү; - яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу, - жирләргә инвентаризация үткөрү.
Программаны гамәлгә ашыру срогы	2026-2028 еллар
Финанслау	Программаны финанслау күләме-75,0 мең сум.,

күләмнәре һәм чыганаclarы	шул исәптән 2026 ел-жирле бюджет акчалары исәбеннән-25,0 мең сум. 2027 ел-жирле бюджет акчалары исәбеннән-25,0 мең сум. 2028 ел-жирле бюджет акчалары исәбеннән-25,0 мең сум.
Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре	Жирдән файдалануны тәртипкә китерү, жирләрдән нәтижелә файдалану һәм саклау, бозылган жирләрне торгызу һәм халыкның экологик иминлеген һәм аларның яшәү сыйфатын арттыру
Программаның үтәлешен тикшереп торуны оештыру	Программаны гамәлгә ашыруны тикшереп тору Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Ямбақты авыл жирлегә Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла

1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның тиешле өлкәсендәге агымдагы торышка Характеристика һәм төп проблемалар

Жир - әйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше, аннан файдалану башка барлык табигый объектлар: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сулар, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыklарының башка кыйммәтләре белән бәйле. Жирдән файдаланмыйча һәм аны сакламыйча башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел. Жиргә карата хужасызлыкны кичекмәстән ясыйлар яки якын киләчәктә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерәчәкләр, жирнең өске катламын - туфракны, аның химик һәм радиоактив пычрануын жимерүгә генә түгел, бәлки бөтен табигый комплексның экологик начарлануына да китерәчәкләр.

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы « Ямбақты авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа 2026-2028 елларга (алга таба - Программа) икътисадны ныгыту мәнфәгатьләрендә жир ресурсларыннан нәтижелә файдалану һәм идарә итү буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны тәмин итә торган жирләрдән файдалануның һәм саклауның уңайлы шартларын булдыруга юнәлтелгән.

Жир фондының шактый күләмен төрле максатларда куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык звеноларының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер йөкләмәләр йөкли. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә бер звеноның дәрәжәсиз бозу, урман булсынмы ул, хайваннар дөньясы, жир булсынмы, экосистеманың дисбалансына һәм бөтенлеген бозуга китерә.

Жирдән рациональ файдаланмау, аңа куллану һәм хужалыксыз мөнәсәбәт үзе башкарган вазыйфаларны бозуга, табигать үзенчәлекләрен киметүгә китерә.

Жирләрне саклау жирдән рациональ файдалану тәмин ителгәндә генә нәтижелә була ала.

Ямбақты авыл жирлегә анда яшәүчеләрнең экологик имин тормыш эшчәнлегенә проблемалары хәзерге этапта жирләрне саклау һәм алардан файдалану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Шәһәр жирлегә дәрәжәсендә жирләрне саклау һәм файдалануның жирле проблемаларын мөстәкыйль хәл

итәргә мөмкин, өстәвенә, тулы, комплекслы һәм акыллы рәвештә хәзерге вакытта яшәүче кешеләр мәнфәгатьләрендә генә түгел, киләчәк буыннар мәнфәгатьләрендә дә.

Жирләрнең экологик торышы уртача яхшы, ләкин стихияле санкцияләnmәгән чүплекләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, сроклары һәм этаплары

Жирлекләрдән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары түбәндәгеләрдән гыйбарәт: Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Болгар башкарма комитеты эшчәнлегенә законлылыгы һәм ачыклыгы, хисап тотучанлыгы һәм контрольлеге, нәтижәлелеге.

Муниципаль программаның максатлары булып жирләрне пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, жирләрне һәм туфракны һәм башка тискәре йогынтыны юкка чыгаруны, шулай ук жирләрдән рациональ файдалануны тәмин итү, жирләрнең үзлекләрен яхшырту, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең уңдырышлылыгын торгызу өчен, тәмин итү тора.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү;
- жирләрдән файдалануның һәм аларны саклауның нәтижәлелеген арттыру, жирләрдән рациональ файдалануны һәм аларны саклауны оештыруны тәмин итү;
- яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу;
- жирләргә инвентаризация үткөрү.

Жирләрне инвестицияләү жирләрне деградацияләүне, пычрануны, чүпләүне, жирләрне бозуны, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, файдаланылмый торган, файдаланылмый торган яисә файдаланылмый торган, файдаланылмый торган яисә файдаланылмый торган, жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану, жирләрнең башка характеристикалары нигезендә файдаланылмаган жирләрне ачыклау өчен уздырыла.

3. Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре һәм программаның нәтижәлелек күрсәткечләре

Өлеге программаны гамәлгә ашыру жирдән файдалануны тәртипкә китерергә, яңа жир кишәрлекләрен әйләнешкә кертәргә, авыл жирлегенә инвестицияләр җәлеп итүчәнлеген арттырырга, шул рәвешле икътисадны үстерергә, жирләрдән нәтижәлерәк файдаланырга һәм аларны сакларга булыша.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә:

- 1) торак пунктларны төзекләндерү;
- 2) жирләрнең сыйфат характеристикаларын яхшырту;

3) жирлэрдэн нэтижэле фйдалану.

4. Программаны гамэлгэ ашыру сроклары нэм этаплары

Программаны гамэлгэ ашыру вакыты - 2026-2028 еллар.

5. Муниципаль программаның төп чаралары исемлегенә

Муниципаль программа кысаларында Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының « Ямбакты авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенә территориясендә жирләрне саклауны һәм алардан файдалануны нәтижеләгән арттыру чаралары планлаштырылган.

Таблица № 1

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕНӘ

Максат исеме	Бурыч атамалары	Төп чараларның исеме	Башкаручы	Төп чаралар чыгарылыш сроклары	Ахыргы нәтижелә рне бәяләү индикатор лары, үлчәү берәмлекл әре	Индикаторларның әһәмияте				Финанс чыгарылыш күрсәтк финанс (мең сум)			Чараны гамәлгә ашыруның турыдан- туры нәтижәсе
						2026	2027	2028	2026	2027	2028		
1	2	4	5	6	7	8	9	10	12	13	14		
1. Жирләрне һәм туфракны пычратуны, ярлыландыру ны, деградациялә үне, бозуны,	1.1: Жирләрден файдалану ның һәм аларны саклауның нәтижеләле ген арттыру,	1.1.1. туфракның ундырышлы ыгын саклау һәм арттыру, жирләрне чүп үләннәр, куаклар һәм вак	Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Ямбакты авыл жирлеген Башкарма	2026- 2028	Әйе /Юк	Әйе	Әйе	Әйе	5,0 (жир ле бюдж ет)	5,0 (жир ле бюдж ет)	5,0 (жир ле бюдж ет)	жирләрден экологик системаларны ы саклауны жирнең хужалык һәм эшчәнлекне ң башка	

юкка чыгаруны, һәм жиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук жирләрдән рациональ файдалануны тәэмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнеше ндәге жирләрдә туфракның ундырышылыгын торгызу һәм жирләргә яхшырту	жирләрдән рациональ файдалануны һәм аларны саклауны оештыруны тәэмин итү	урманнардан саклау, жирләрнең торышын начарайтуны һәм башка төрләр (фитотөрләр)нең контроль үткөрү)	комитеты	2026-2028	берәмлек	6	6	6	10,0 (жир леле бюджет)	10,0 (жир леле бюджет)	10,0 (жир леле бюджет)	10,0 (жир леле бюджет)	төрләрне гамәлгә ашыру чарасы, нигезе булу сәләтен тәэмин итү торган ысуллар белән файдалану
жирләрдән рациональ файдалануны һәм аларны саклауны оештыруны тәэмин итү	1.1.2. жирләргә һәм торышын начарайтуны һәм башка төрләр (фитотөрләр)нең контроль үткөрү)	Татарстан Республикасының муниципаль районының Ямбакты авыл жирлегенә Башкарма комитеты	2026-2028	берәмлек	6	6	6	6	10,0 (жир леле бюджет)	10,0 (жир леле бюджет)	10,0 (жир леле бюджет)	10,0 (жир леле бюджет)	халыкның сәламәтлеген һәм яшәү шартларын тәэмин итү өчен әйләнә-тирә мохит шартларын
жирләрдән рациональ файдалануны һәм аларны саклауны оештыруны тәэмин итү	1.2. Яшел утыртмаларны саклау һәм торгызу	1.2.1. табигать мохитен саклау, һәм торгызу үстерү (агачлар, куаклар утырту)	Татарстан Республикасының муниципаль районының Ямбакты авыл жирлегенә Башкарма комитеты	2026-2028	берәмлек	10	10	10	10 (жир леле бюджет)	10 (жир леле бюджет)	10 (жир леле бюджет)	10 (жир леле бюджет)	халыкның сәламәтлеген һәм яшәү шартларын тәэмин итү өчен әйләнә-тирә мохит шартларын

өчен	1.3: Жирләргә инвентариз ация үткөрү	1.3.1. һәм рациональ файдаланылм ый торган жирләрне ачыклау һәм аларны хужалык әйләнешенә вакытында жәлеп итү	Татарстан Республикасы мunicipаль районының Ямбакты авыл жирлеге Башкарма комитеты	2026- 2028	Әйе /Юк	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	-	-	-	саклау, яклау һәм яхшырту
		1.3.2. жир кишәрлекләр ен үз белдеге белән биләү фактларын ачыклау	Татарстан Республикасы мunicipаль районының Ямбакты авыл жирлеге Башкарма комитеты	2026- 2028	Әйе /Юк	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	-	-	-	жирләрне системалы рәвештә инвентариза цияләү, аларны арендага (милеккә)та пшыру максатларын да буш һәм рациональ файдаланыл мый торган жирләрне ачыклау
		1.3.3. гражданнар РФ законнарын	Татарстан Республикасы мunicipаль	2026- 2028	Әйе /Юк	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	-	-	-	

[illegible]